

WAGNERIANA CATALANA N°1 ANY 1994, secció: Entrevista

TEMA 10. ALTRES TEMES

TÍTOL: ORQUESTRA DE CAMBRA AMICS DELS CLÀSSICS. MIG SEGLE AL SERVEI DE LA MÚSICA A CATALUNYA

AUTOR: *Josep María Busqué*

En el món actual del marketing musical y del compact-disc, queden encara algunes institucions que treballen exclusivament per la música amb l'únic propòsit de fer música i donar-la a conèixer a les persones que hi estàn realment interessades.

Una d'aquestes institucions és l'**Orquestra de Cambra Amics dels Clàssics**, fundada a Barcelona l'any 1936. Parlem el 21 de març de 1994 al local social de l'Entitat, carrer Ausias Marc 26, de Barcelona, amb el Sr. Joan Palet, director i membre fundador de l'Orquestra i amb el Sr. Conrad Cardús, també membre fundador.

L'Orquestra fa més de 50 anys que funciona. Ha sigut sempre una orquestra de corda?

J.P.- Sempre. Primerament va ser un quartet de corda. La orquestra la vàrem fundar una sèrie de joves que ens trobaven cada diumenge a la tarda per fer música amb instruments de corda. Va ser una cosa una mica espontània i informal al principi. Més endavant es va creure millor formar una orquestra. Qui la dirigirà?, varen preguntar, i em varen escollir a mi que ja havia fet d'organitzador amb el quartet. I encara continuo essent-ho.

Una de les primeres actuacions que recordo va ser amb motiu d'un acte del Partit Radical, a la Rambla. Es va tocar una serenata de Mozart i dos temps d'un quartet. Això era el 20 de juny de 1936. Llavors va venir la guerra. Vàrem continuar encara fent actuacions per els ferits de guerra, fins que ens van mobilitzar a quasi tots.

En acabar la guerra ens vàrem retrovar tots sortosament i, tots plegats, hem seguit treballant fins ara. Ja portem fets 890 concerts.

Associació Wagneriana. Apartat postal 1159. Barcelona 08080
Http://www. associaciowagneriana.com. info@associaciowagneriana.com

No s'han plantejat mai d'introduir nous instruments a l'orquestra?

JP.- S'havia pensat ampliar-la amb instruments de fusta i metall. Però aquests instruments, generalment són solistes, i si el dia que fas un concert te'n falla un, tot se'n va en orris. Per això preferim fer corda sols i si algun dia necessitem algun solista el cerquem entre amics nostres o bé contractem un professional. A més de literatura per a corda n'hi ha tanta!: Vivaldi, Handel, Mozart, Corelli... Els concerts de tots ells els tenim al repertori.

Cada quan assagen?

J.P.- Dos dies per setmana: dilluns i dimecres, de 20 a 21,30 hores, en el local social. Quan es prepara algun concert hi estem una mica més. Els artistes que invitem i que tenen qualitat ens agrada presentar-los als concerts que fem al local de la ONCE de Barcelona, perquè és molt difícil per a un artista que comença, que una gran orquestra l'esculli com a solista d'un concert. També fem el mateix amb cantants i corals. Si actuem fora de Barcelona, preguntem si disposen d'algun cor i si és que el tenen, mirem de fer alguna obra conjuntament amb l'orquestra.

Donant un cop d'ull als programes dels concerts celebrats per l'Orquestra ens n'adonem que tenen interès en difondre música de compositors catalans poc divulgats com Toldrà, Manén, Lamote, etc., però també d'autors catalans contemporanis que componen segons els cànons tradicionals i, que alhora, aprofiten esdeveniments culturals per muntar concerts d'homenatge a diferents artistes.

J.P.- És cert. Ara mateix, aquest curs hem preparat un concert d'homenatge a Josep Mª de Sagarra. I pel concert del mes d'abril a la ONCE, a la segona part vàrem incloure uns coros de Safont Trias, company nostre. Hi va actuar Juli Cèsar Díaz que havia estat membre de l'orquestra i que serà solista en el concert de Bach en la. També farem una obra de Garcia Gago, que havia estat professor del Conservatori. Després una obra de Salvador Soler, que està força bé. I també de Moreno Pallí, antic director musical de l'Esbart Verdaguer, que fem molt sovint. Ens interessa especialment programar els autors catalans no gaire

Associació Wagneriana. Apartat postal 1159. Barcelona 08080
Http://www. associaciowagneriana.com. info@associaciowagneriana.com

coneguts que componen en una línia tradicional i que tenen obres molt interessants.

Tenen pensat programar res de Richard Wagner?

J.P.- Wagner és difícil per a una orquestra com la nostra. Si hem fet res ha estat amb adaptació, per exemple, *Traume*, dels lieder a Matilde Wessendonck.

Li ho diem perquè en cas de programar Wagner, l'Associació podria col.laborar aportant els cantants, o facilitant les partitures amb els textos en català.

J.P.- Això ja ho hem fet algun cop, cantant en alemany, o interpretant amb l'Orquestra fragments de les obres de Wagner, adaptades. Així, al llarg de la nostra trajectòria, hem interpretat des del 21 d'abril de 1951, data de la nostra primera actuació wagneriana, i ja ha plogut molt!, les obres següents: *La Balada de Senta*, *El somni d'Elsa*, *La Marxa nupcial de Lohengrin*, *L'ària i la pregària d'Elisabet*, i un coral dels *Mestres Cantaires*. Com poden veure, no hem oblidat Wagner en la nostra programació, malgrat que no s'adapti perfectament a les característiques de la nostra Orquestra.

A l'A.W. tenim partitures amb el text en català, segons la versió de l'A.W. de Joaquim Pena, que els podríem oferir.

J.P.- El que passa és que Wagner per a orquestra de corda queda molt desvirtuat. Passa el mateix amb les sardanes que també fem amb l'orquestra. Encara que, de fet, Wagner també es canta amb acompanyament de piano, si bé la transcripció ha de ser molt ben feta.

Com veuen vostès els nous corrents de músiques de tipus serial i dodecafònic? Interpreten res d'aquest repertori?

J.P.- Hem intentat fer alguna cosa per exemple de Joan Guinjoan, però en aquestes peces l'escriptura no és tradicional i no hi estem acostumats. Hi ha una nota aquí i una altre allà dalt..., i entremig,... faci el que vulgui!... Però fem algun autor modern, per exemple Bela Bartók, que no és pas música serial, aquests corrents moderns que vostès citen sembla, però, que ja van una mica de baixa. Ultimament hem muntat una obra molt recent del

Associació Wagneriana. Apartat postal 1159. Barcelona 08080
Http://www. associaciowagneriana.com. info@associaciowagneriana.com

compositor Sigfried Fink, totalment tonal i basada en temes folklòrics. La partitura inclou un vibràfon. Es a dir, que toquem obres actuals sempre que siguin tonals.

Entre els autors catalans poc coneguts, quins són els que vostès han donat a conèixer?

Per exemple Lluís Mª Soler, que té una sèrie de cançons molt boniques, Joaquim Serra que és prou bo i de Martínez Comín i de la Sra. Pepita Perelló de l'orquestra d'acordions de Barcelona hem fet algunes rapsòdies.

Hem de mencionar també les cançons catalanes d'en Lluís Albert. D'aquest autor hem estrenat moltes coses. Té varies rapsòdies catalanes, un concert de piano i un concert de violí que va tocar la meva filla, que també és membre de l'Orquestra. Ara l'Albert és director de l'orquestra de Girona. I de l'Albert Argudo que ha estat fins ara director de la Banda Municipal de Barcelona, també hem interpretat Tres dances antigues, per a orquestra de corda.

D'actuacions fora de Catalunya, n'han fet cap?

J.P.-No massa, perquè quan es tracta de viatjar tothom té feina, altres ocupacions, etc. Vàrem fer tres sortides a la província de Sòria en actes organitzats per la Diputació d'aquella província. En aquells moments tenia amistat amb el President de la Diputació. Vàrem actuar a Sòria ciutat, a Calatañazor, a Sta. Maria de la Huerta i a Burgo de Osma. En total 5 concerts. D'això ja fa quatre o cinc anys.

Vostès porten ja més de 50 anys interpretant música de cambra, especialment dels períodes barroc i clàssic.

J.P.- Si, aquest, diríem, és el pa espiritual nostre.

D'un temps ençà hi ha aquesta tendència a interpretar obres amb els instruments que -diuen- originals de l'època. Què es el que vostés opinen d'aquesta tendència d'interpretació?

J.P.- Com a cosa d'estudi del que era la música d'aquella època, ho mig admeto. Ara, si
Associació Wagneriana. Apartat postal 1159. Barcelona 08080
Http://www. associaciowagneriana.com. info@associaciowagneriana.com

Bach hagués tingut un orgue dels actuals o Mozart un piano dels que ara tenim, haurien estat més per aquests instruments que no pas per els que tenien. Ja no parlem dels instruments de vent.

C.C.- Jo ho trobo interessant només si un es vol fer càrrec de com es sentia aquesta música aleshores. Però si tant bé ho volguessin sentir, haurien d'actuar els mateixos instrumentalistes de l'època i en locals del mateix tipus. Pensem en la "Música de taula" de Telemann, que és una música llarguíssima que no s'acaba mai, destinada a ser tocada mentre uns senyors menjaven. Per sentir bé aquesta obra, s'hauria de parar una taula en un local de l'època, amb menjars també de l'època i fer-la sonar entre els sorolls dels plats, forquilles, etc.

J.P.- Jo no sé què passaria si vingués ara a actuar Paganini i hagués de competir amb el seu violí amb els instrumentistes actuals i amb les tècniques modernes de què disposem. Potser ens en riuríem una mica d'ell.

El que està passant és que això dels instruments antics no ha estat una moda, sinó que ja dura fa bastants anys i cada cop es fan més coses. Fins i tot s'estan fent simfonies de Beethoven amb instruments originals que, per al meu gust, sonen extranyíssimes.

CC.- Recordo que en una ocasió, Pau Casals va posar un parell de saxofons en una orquestra, junt amb els violoncel·l i va ser criticat. Era un concert de Brandenburg i ell va dir que si en Bach hagués tingut saxofons, segurament els hi hauria posat també.

JP.- El mateix Casals quan va tocar les suites de Bach, en va fer una revolució. Ell va saber buscar el quid de la música que hi havia allí dintre. La música la tenim escrita, però hem de buscar quina interpretació se n'ha de fer. Resulta potser sempre difícil saber com era la música d'una època i com es feia. Perquè el que hi ha pautat és només un guió i la manera d'escriure no ha estat mai sempre la mateixa, és a dir, s'ha d'interpretar sempre a criteri nostre.

C.C.-Es pot admetre que un senyor em digui: "Tal com vosté toca aquesta música, no m'agrada". Però no admeto que em digui que no es una bona interpretació perquè a l'època de l'autor es tocava d'una altra manera.

Que els sembla l'excessiva tendència al vedettisme en el món de les gravacions.

Associació Wagneriana. Apartat postal 1159. Barcelona 08080
[Http://www.associaciowagneriana.com](http://www.associaciowagneriana.com). info@associaciowagneriana.com

Sembla que el públic només busqui discs dels famosos, com si fossin artistes de cine. Què en pensen d'aixó?

J.P.- Hi ha molts artistes de qualitat que no surten al mercat. Desgraciadament hi ha molts interessos entremig i no els hi donen opció. Però de tota manera, l'existència de gravacions es beneficiós per a la música perquè n'expandeix el coneixement.